

Як живеш, глибинко?

Кузьмівка – місто, що стало селом

40 кілометрів і два райони – приблизно таку відстань потрібно подолати, щоб дістатися до села з багатоміліардною історією. Здавна Кузьмівка немов балансувала на межі. Заснована містечком, Казимирка стала селом, мала і костел, і церкву. Тут живуть терпеливі, щирі люди, яким судилося бути прикладом толерантності, адже сільське кладовище вмістило і православні хрести на могилах, і реформаторські плити з лаконічними надписами, і католицькі, побиті часом і людською байдужістю, надгробки. Мабуть, цим місцеві жителі свого часу так захопили російського письменника Олександра Купріна, що той увіковічнив Казимирку у своєму творі.

У селі проживає 759 осіб, функціонують школа, ФАП, дитячий садок, клуб, бібліотека. Сполучення з іншими населеними пунктами доволі непогане. Попри це, частина мешканців полишила ці життєдайні краї через безробіття.

Цьогоріч давня Кузьмівка відзначила ювілей – 390 років. Тож, щоб пригадати, яким було село колись і як живе зараз, послідували туди зі старожилками та дізнатися про майбутні перспективи, завітали в гості.

Директорка школи Тетяна ВЕТРОВА демонструє музейні експонати.

Відтепер у школі – інклюзивний клас

Учнівська родина Кузьмівської ЗОШ І-ІІ ступенів поповнилась шістьма першокласниками. І хоч на свято Першого дзвоника не встигли, про нього захоплено розповіла педагог-організатор Лариса Андрійчук. «Була лінійка, але організували все по-новому. Раніше, наприклад, першокласники читали віршики самі, а цього року залучила ще й батьків. Знайомство наймолодших школярів з іншими дітьми провели у формі флешмобу. Це дуже сподобалося їм. Для них обтяжливо просто стояти й слухати виступи. А коли всі залучені – стає цікаво». Лариса Кузьміна запевняє, що її незмінні помічники в роботі – це активні батьки й учні, які завжди хочуть виступити й долучитися до підготовки свят.

Уже сім років навчальний заклад, який намагається відповідати всім сучасним освітнім вимогам, очолює Тетяна Ветрова. Нині школу відвідують 84 учні (разом із філією у с. Волоша), яких вчать 19 педагогів. Поцікавились у Тетяни Станіславни про цьогорічні нововведення. «Інклюзивний клас – це те, що дійсно нове у школі. У нас є восьмикласища з особливими освітніми потребами. Раніше вона була на індивідуальному навчанні, а зараз переходить у звичайний клас. На уроці завжди буде присутній асистент вчителя і за необхідності, наприклад якщо дитинка з особливими потребами втомилася, супроводжуватиме її в ресурсну кімнату, обладнану тренажерами та навчальним куточком, щоб продовжити заняття індивідуально», – розповідає директорка.

Тетяна Станіславівна провела детальну екскурсію територією навчального закладу, помітно, що керівниця знає тут кожне закуток. Подвір'я буває осінніми квітами, оновлені за літній період класні кімнати чекають учнів. Але найбільше вразив літературно-етнографічний музей, що розмістили в приміщенні старої школи. Перша його світлиця присвячена життю та творчості російського письменника Олександра Купріна, який проживав у Кузьмівці (тоді Казимирці) наприкінці 19 століття. Завдяки йому предки нинішніх

жителів села увіковічені в чудовому творі – повісті «Олеся». Адже прототипами героїв твору стали місцеві люди, а описані події, як згодом з'ясувалося письменником, відбувалися з ним насправді. Наступна – етнографічна – про історію Кузьмівки, рідного краю. Всі експонати збирали власними силами, багато віддавали люди. У створенні та функціонуванні цього музею велика заслуга всього педагогічного колективу, а особливо Поліни Оліфер, яка плекає його з першого дня заснування 1990 року.

Бібліотеці бракує комп'ютера й інтернету

Завідувачка Кузьмівською публічно-школьською бібліотекою Нелля Тарасюк у свій вихідний понеділок розбирила купівлі підручників, які вже наступного дня видаватиме дітям. Жінка очолює заклад із 2012 року. Каже, що літератури в книгозбірні вистачає, зокрема й сучасних популярних авторів, аби було бажанню читати. Є і постійні читачі, які відвідують бібліотеку частенько. А от комп'ютера й інтернету бракує. Хоча доступом до мережі обіцяли забезпечити ще декілька років тому.

«Це були воєнні та повоєнні часи: голодні, холодні та босячі»

Попри гарну погоду, знайти місцевих на вулицях села було вкрай важко, та краса багряного винограду Ганни Міщук, як і її господиня, ніби заздалегідь, привітно чекали нас із гостинями. Жінка неохоче, проте з усією відвертістю ділиться спогадами про життя. Зізнається, працювала всюди. Закінчивши сім класів, довгі роки трудилася в колгоспі. Після – шість років техпраців-

Берегиня історії села Ганна МІЩУК.

ницею у школі. Схил трудових років зустріла вже санітаркою в місцевому медпункті.

Із боєм Ганна Міщук розповідає про своє дитинство: «Ті роки дуже страшно згадувати. Це були воєнні та повоєнні часи: голодні, холодні та босячі». За великим

Казимирські гостини

28 серпня весь християнський люд відзначає Успішній Пресвятої Богородиці і приснодіви Марії. А в Кузьмівці в цей день раділи святу села. Місцеві та численні гості вкотре зібралися в сільському Будинку культури на знаменну дату. Поки поважні селяни говорили про історію села та його сучасність, діти теж не сумували, адже аніматори майстерні розваг «Коко» з Сарн доступалися до серця кожного маленького відвідувача. А ще малі непосиди смакували солодкою ватою, досхочу настрибалися на батутах. Місцеві підприємства та приватні особи

Анатолій ЖИГАДЛО і першокласник Денис ВОЛОШИН пасуть корів.

ством на краю села стояла церква. Фашисти наказали зібрати картоплю та закопати її біля святини. Але у нелегкі часи, коли треба було дітей чимось годувати, селяни повиколоунали ту картоплю. Наступного разу гітлерівці не жартували: доценту спалили церкву та декілька хат за мостом. Згадує, як до їхньої мирної родини теж непрохано ввірвалося лихо. Втікаючи від фашистів, найменших чотирьох дітей забрали, а п'ятирічну дівчинку в перипетії подій випадково загубили в лісі. Розгублена дитина з односельцем вирушила на пошуки. На щастя, відстань між рідними була невеликою: її почули та визнали за голосом.

Із заснуванням колгоспів стало легше – працювали, заробляли. Здавалось, добре стало жити, і майно з'явилося. А тепер у селі, зізнається, молоді тяжко – немає роботи.

Тут, у рідній Кузьмівці, баба Ганна народилася, виїшла заміж і прожила все своє життя. Радіє, що доживати віку доведеться не на самоті: має 20 внуків і 16 правнуків, адже приємно знати, що завжди поряд дитячий сміх і тиха розрада в тяжку хвилину.

«Наша ОТГ маленька, а надії на неї великі»

30 червня 2019 року згідно з постановою ЦВК Кузьмівська сільська рада ввійшла в склад Степанської ОТГ – третьої за ліком об'єднаної громади на Сарненщині. Тож нині утворився Кузьмівський старостинський округ, а на посаді в. о. сільського старости трудиться Валентина Волошина.

Уже не один рік Світлана Левчук працює тут землевпорядником. Тож у неї запитали про зміни після об'єднання. «Наша об'єднана територіальна громада маленька, а надії на неї великі. Тепер тут старостинський округ. Але особливих змін у роботі не відбудеться. Людей найбільше цікавить і тривожить, чи не доведеться їхати десь далеко за довідками. Ні, не треба. Все, що робили, продовжуємо робити на місці», – пояснює пані Світлана.

Жінка не приховує, що, як і кожне село, Кузьмівка має проблемні питання. Одне з них – нестача робочих місць, вирішити яке досить непросто. Гостро стоїть проблема доїзду в село Яблунька, адже туди не ходить транспорт.

долучилися до організації свята, тому кожен обрав розвагу до смаку.

Під час концерту в Будинку культури степанської селищної голова Петро Крот і в.о. сільського старости Валентина Волошина привітали та вручили подарунки кузьмівцям: учасникам АТО, наймолодшому подружжю, наймолодшому жителю та іменинникам. Концертна програма за участю народного аматорського вокального ансамблю та солістів Кузьмівського сільського будинку культури, вихованців зразкової фольклорно-етнографічної студії «Веретено» (керівник Сергій Гаврилюк), учасників хореографічного колективу «Барвистий виночок» (керівник Ірина Торчик), тріо сім'ї Полянковських та юних вихованців Яблунського сільського клубу не лишила байдужим

Сучасна свиноферма в Кузьмівці

Ще одне цікаве місце неможливо було оминати увагою – підприємство з незвичною назвою «Вільгельм Ландберг», власники якого іноземці. Потрапити на його територію непросто, адже вона відокремлена огорожена парканом, а вхід перекритий металевими дверцятами, що відчиняються автоматично за потреби робітникам. Поляк Яцек Возняк, один із співласників, погодився на екскурсію та розповів деякі цікаві речі про благоустрій фірми. Перед тим, як зайти туди автомобілем, доведеться омити колеса спеціальним розчином, якщо завітаєте на своїх двох – витерти об дезінфікуючу суміш. Відразу помітно, що чистота й порядок у «Вільгельм Ландберг» на першому місці.

За словами Яцека Возняка, підприємство перебуває в стані доспроєктування. Основним видом діяльності є виготовлення свиней. Кожен із керівників відповідає за певний сектор діяльності. Пан Яцек зводить нові будівлі для розширення підприємства. Згадує, коли тільки приїхав, тут не було майже нічого, тож робота вистачає.

Коментував щось стосовно особливостей відгодівлі свиней не береться, адже це не його спеціалізація, а гостинно запрошує нас ще раз, мовляв, зовсім скоро колегі зможе провести повний огляд підприємства.

Маленький, але затишний ДНЗ «Пролісок»

У місцевій дитсадочку потрапили якраз після тихого часу, тож ще сонні хлопчачки некавалірно натягували на себе святкові вишиванки й сорочки, в які їх символічно одягнули в День знань, а вихователі турботливо приривували маленьких красунь.

Завідувачка дитячого садочка «Пролісок», а за сумісництвом вихователька Наталія Волошина керує закладом із 2011 року. ДНЗ побудований у 1983 році, але якраз розмальовані стіни вдало приховують вік уже не нової будівлі. Завідувачка пояснює, що намагаються щороку оновити приміщення, проводять хоча б косметичні ремонти. Цьогоріч облаштували нову пісочницю у вигляді кораблика на майданчику.

Нині тут функціонують дві групи, де навчаються дітки з Кузьмівки. Раніше, розповідає Наталія Никодимівна, відвідували також з Волоши, але зараз звідти немає чим доїхати. Додільніший навчальний заклад у змозі прийняти більше дітей, а от поклади народжуваності в селі доволі низькі.

Тетяна КОЛЯДИЧ, Леся СОСЮКА. Фото Василія СОСЮКА.

нікого. Якраз в фєєрверком на ювілейному торті, який дбайливо виготовила Надія Дудчик, завершили концерт, але святкування тривало допізна. Сміачним традиційним кулешем частували гостей працівники Кузьмівського лісництва, а гарний настрій дарували бажані в селі музики Сергій і Микола Ільчуки.

2019 рік ювілейний для Кузьмівки. А будь-який ювілей – це не лише історична віха, а й рибіж, який дає можливість озирнутися назад й окреслити плани на майбутнє. Тож бажано односельцям доброзубити в родині злагоди в громаді. А разом ми зможемо багато зробити для процвітання рідного села.

Богдана ЗУБИК.

